

Svar på ULØ alm. del samrådsspørgsmål E, folketingsåret 2022-23, 2. samling

ULØ alm. del samrådsspørgsmål E:

”Hvad vil regeringen gøre for at sikre, at der ikke etableres et vindmølletestcenter med 450 meter høje vindmøller ved Vadehavet på bekostning af pladsen på UNESCOs verdensarvsliste og ikke mindst det rige fugleliv, som er med til at gøre området ved Vadehavet til et afholdt turist- og naturområde?”

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 283430

Dette akt nr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 19. april 2023

[DET TALTE ORD GÆLDER]

[Indledning]

- Tak for spørgsmålet. Og tak for lejligheden til at redegøre for status for de igangværende undersøgelser af muligheden for at etablere et eventuelt tredje testcenter for vindmøller i Danmark.
- Det er som bekendt en bred kreds af Folketingets partier, som har givet hinanden håndslag på, at der skal gennemføres en undersøgelse af muligheden for et tredje testcenter.
- Det drejer sig om Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Konservativt Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.

- Det er ikke på forhånd afgjort, at aftalepartierne beslutter at etablere et testcenter. Men vi har taget ansvaret på os for at undersøge mulighederne for sobert og grundigt med henblik på at finde en egnet placering til et tredje testcenter.
- Det indebærer på den ene side en afdækning af, **om det teknisk er muligt** at placere et nyt testcenter. Og på den anden side en grundig afdækning af, **hvad placeringen kan betyde for naboer og naturen** ud fra tilgængelig viden hos kommuner, statslige myndigheder med mere.

[Vigtigheden af gode testfaciliteter]

- Når vi overhovedet undersøger muligheden for at etablere et tredje testcenter, så er det fordi, vi ved, at både vi selv og resten af verden får brug for meget mere havvind i de kommende år.
- Ellers så kan vi ikke sikre den grønne omstilling og indfri vores ambition om, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler i 2045.
- Heldigvis har vi rigtig gode forudsætninger for det i Danmark for at give et markant bidrag til den grønne omstilling både i vores eget land og i resten af verden.

- For Danmark er som bekendt foregangsland inden for grøn energi og vindteknologi.
- Det skyldes ikke mindst vores evne til hele tiden at udvikle nye teknologiske gennembrud i udnyttelsen af vindenergi.
- Og det har både klimaet og dansk økonomi stor gavn af.
- Og jeg tror også, at alle hér er bekendt med, at der foregår et højteknologisk industrikapløb i vindbranchen med en benhård konkurrencesituation. Og med meget store og tunge spillere i både øst og vest.
- Vindbranchen oplyser selv, at vindmølleindustrien i 2020 havde en omsætning for 115 milliarder kroner, og at eksporten af vindenergiteknologi og –services samme år lå på cirka 54 milliarder kroner. Hertil kommer omsætning i en lang række følgeerhverv.
- Og vindbranchen skaber også arbejdspladser i hele landet. Branchen oplyser selv, at den i 2020 havde cirka 30.000 fuldtidsbeskæftigede. Mere end 80 procent af arbejdspladserne lå uden for Hovedstaden. Hertil kommer beskæftigelsen i følgeerhverv. Den udgjorde ca. 60.000 fuldtidsansatte ifølge vindbranchens oplysninger.

- Hvis vi skal fastholde de mange arbejdspladser, er det vigtigt, at vi er stærke hele vejen rundt: Fra forskning og udvikling til test og demonstration. Og videre til opstilling og produktion af grøn strøm til husstande i Danmark og resten af Europa.

[Den målrettede screening af de seks områder]

- Aftalepartierne har helt konkret bedt Plan- og Landdistriktsstyrelsen gennemføre en screening af seks udvalgte områder.
- De seks områder er identificeret i en landsdækkende screening, der viser, at der er ganske få steder i Danmark, der lever op til de tekniske kriterier om blandt andet geografiske og meteorologiske forhold, og som samtidig lever op til aftalepartiernes ønske om at udvise mest muligt hensyn til eksisterende boliger og bebyggelser.
- Vi er i Danmark begunstiget med særdeles gode vindforhold til testning af prototypevindmøller. Ifølge Danmarks Tekniske Universitet nogle af de bedste i verden.
- Et testcenter er noget helt særligt og adskiller sig på en række punkter fra en almindelig vindmøllepark med produktionsmøller.

- Der er helt særlige krav til, hvor et testcenter kan placeres. Det drejer sig bl.a. om vindforhold, terrænforhold og infrastruktur. Et testcenter kræver også meget mere plads end en vindmøllepark.
- Plan- og Landdistriktsstyrelsens screening har til formål at sikre et oplyst grundlag for aftalepartiernes beslutning om det videre forløb.
- Ved screeningen belyses blandt andet flysikkerhed og påvirkning af Forsvarets brug af radar- og radiokommunikation.
- Ved screeningen belyses også forhold om overholdelse af støj- og afstandskrav i forhold til eksisterende boliger samt transportforhold.
- Screeningens belyser desuden påvirkningen af lokal kulturarv og ind- og udsyn i forhold til omkringliggende kirker samt påvirkning af områder med verdensarvsstatus med mere.
- Endelig omfatter screeningen naturligvis også en beskrivelse af eksisterende naturbeskyttelsesforhold i og omkring områderne.
- Der er tale om et omfattende arbejde.

- Plan- og Landdistriktsstyrelsen indhenter bidrag fra mange aktører. Blandt andet de lokale kommuner og stifter og de ansvarlige statslige myndigheder. Det omfatter Slots- og Kulturstyrelsen, der har ansvaret for verdensarvsarbejdet i Danmark, og Miljøstyrelsen, der har ansvaret for natur- og miljøbeskyttelse.

[Områderne ved Vadehavet]

- Tre af de områder, der er omfattet af screeningen, ligger ved Vadehavet. De overlapper alle tre delvist med området, som UNECSO har udpeget som verdensarv. Det påkalder sig selvfølgelig stor opmærksomhed.
- Alle tre områder rummer samtidig noget af den mest værdifulde natur, vi har, og som vi selvfølgelig skal passe på.
- En del af arealerne er også udpeget som Natura 2000, hvor EU's regler sikrer, at der ikke må gennemføres projekter på bekostning af naturen.

- Endelig gælder det i forhold til Vadehavet, at vi siden 1978 har samarbejdet med Nederlandene og Tyskland om at beskytte Vadehavet. Og vi har forpligtet os internationalt til at beskytte den særlige natur.

[Beslutning om en miljø- og habitatkonsekvensvurdering]

- Med så væsentlige naturområder i spil er der ingen tvivl om, at hensynet til naturbeskyttelse er helt centralt i den videre proces.
- **Hvis** aftalepartierne beslutter at arbejde videre med ét eller flere af de screenede områder, skal der gennemføres en *miljø- og habitatkonsekvensvurdering* af de pågældende arealer.
- En miljø- og habitatkonsekvensvurdering er en grundig undersøgelse. Den omfatter en detaljeret vurdering af, hvordan et testcenter må forventes at påvirke miljøforholdene i et område og mulighederne for at leve op til de forskellige beskyttelsesforpligtigelser.
- Det varer typisk mindst halvandet år at udbyde og gennemføre en miljø- og habitatkonsekvensvurdering.
- Først, når vurderingerne af virkningen på miljø og natur foreligger, skal partierne bag aftalen beslutte, om man kan og ønsker at gå videre med at etablere et eventuelt testcenter.

- Det vil i givet fald ske i form af en anlægslov for at sikre, at en eventuel etablering af et tredje testcenter har den nødvendige demokratiske opbakning i Folketinget.

[Afrunding]

- Med andre ord – regeringen og de øvrige aftalepartier tager opgaven med af afdække konsekvenserne for landskab, natur og mennesker meget alvorligt.
- Når resultatet af den målrettede screening af de seks områder foreligger, skal partierne i første omgang beslutte, om man skal gå videre og grundigt undersøge ét eller flere af områderne med en miljø- og habitatkonsekvensvurdering.
- Først når resultatet af en sådan vurdering foreligger, har vi et ordentligt sagligt og fagligt grundlag for at vurdere, om og i givet fald hvor det overhovedet er muligt at placere endnu et testcenter.
- Tak for ordet.